

פרשת מטות התשע"ד

איתא במדרש רבה "נקם נקמת בני ישראל מאת המדינים אחר תאסף אל עמך. רבי יהודה אומר, אילו היה רוצה משה לחיות כמה שנים היה חי, שאמר לו הקדוש ברוך הוא, נקם ואחר תאסף. תלה הכתוב מיתתו במדין. אלא, להודיעך שבחו של משה, אמר, בשביל שאחיה יעכב נקמת ישראל? מיד וידבר משה אל העם לאמר החלצו מאתכם אנשים לצבא... . לתת נקמת ה' במדין. הקדוש ברוך הוא אמר, נקמת בני ישראל. ומשה אמר, נקמת ה' במדין. אמר הקדוש ברוך הוא להם, אינו, אלא דיקו שלכם, שגרמו לי להזיק אותן. אמר משה, רבון העולמים, אם היינו ערלים או עובדי עבודת כוכבים או כופרי מצות לא היו שונאין אותנו!!! ואינן רודפין אחרינו, אלא בשביל תורה ומצות שנתת לנו, הלכך, הנקמה שלך לתת נקמת ה' במדין"

המדרש, מעלה שני עניינים חשובים, האחד, מהו עניין החיים האמתיים. והשני, הוא הקשר האין סופי בין ישראל להקב"ה.

הנה, המדרש מספר לנו על צידקתו הגדולה של משה רבנו ע"ה. כי משה רבנו ע"ה, לא היה לו שום מציאות משל עצמו כלל. וכל כולו היה ביטול לרצונו יתברך. כאשר מודיע הקב"ה למשה, שכל מעשיו עלי אדמות תמו, ולא נשאר לו כי אם קיום רצון אחד של ה', והוא נקמת ישראל במדין, עושה זאת מייד ללא כל שהיות. ולמרות, שמיד לאחר קיום המצווה הזאת, הוא מסיים את תפקידו בעולם, שהקב"ה מעיד לו **אחר תאסף אל עמך**. ומצינו בצדיק אחר, הלוא הוא תלמידו של משה רבנו, שהמדרש מעיד עליו, שכאשר היה באותה דילמא, הרי הוא חושב את הדברים לטובתו, ומעכב את העניינים. כי המדרש אומר "אבל יהושע כיון שבא להלחם עם ל"א מלכים אמר, אם אני הורגם מיד אני מת, כשם שעשה משה רבינו. מה עשה התחיל מעכב במלחמתם, שנא' **ימים רבים עשה יהושע את כל המלכים האלה מלחמה**. אמר לו הקדוש ברוך הוא וכך עשית!!! הריני מקצר שנותיך י" שנים, אמר שלמה רבות מחשבות בלב איש ועצת ה' היא תקום"

ובאמת, אמרו חז"ל בגמ' בבא בתרא דף עה. "כיוצא בדבר אתה אומר: ונתתה מהודך עליו – ולא כל הודך, זקנים שבאותו הדור אמרו: פני משה כפני חמה, פני יהושע כפני לבנה, אוי לה לאותה בושא, אוי לה לאותה כלימה". כי משה רבנו ע"ה, היה בחינת חמה. שהיא הנותנת ומשפעת ללבנה. ועניין החמה, הוא הלהט והחום שבה, בבחינת "וכל צבא השמים לך משתחוים", וזהו בחינת רצוא, ויש בחינת שוב. דהיינו, אחר ההתקרבות באה העצירה וההתרחקות מעט, על מנת להתבונן ולהפנים את פירות ההתקרבות.

וביתר פירוט, הנה היהודי, עבודתו צריכה להיות בחינת רצוא ושוב, היינו בחינת עייל (נכנס, בא) ונפיק (יוצא).

כי, כאשר יהודי עובד את ה', הן בבחינת תפילה הן בבחינת תורה, הרי זו בחינת ההתקרבות. וביותר הוא עניין ההתבודדות וההתבוננות. כאשר מִפְּנֵה מחשבותיו מעסקי העולם הזה, ומתבונן בבריאה ובהתנהלות העולם, הרי הוא נקרא בחינת רצוא, עייל. וכאשר יעמיק יותר ויותר, הנה יתעורר בו כמיהה ורצון והשתוקקות, להכיר ולדעת יותר בשורש הבריאה ובתורה הקדושה, שהיא חכמתו ורצונו יתברך. אלא שכאן ישנה סכנה גדולה שלא להרוס ולהיכנס אל הקודש פנימה, כדרך שעשו נדב ואביהוא. וכדרך שעשו מקריבי הקטורת.

וכאן באה עבודת ה"שוב", היינו הנפיק (יוצא). כי צריך כאן לצאת מעט ולהתרחק ממקום שהיה, על מנת להלביש את הרגש של החום שנוצר מיראת שמים שקיבל, בתוך הסדר היום יומי שלו. ולהעלות את הסדר שלו, עם החמימות של היראת שמים שנתעוררה בו. והיא היא בחינת השוב. וזוהי עבודת צבא השמים אשר משתחוים, דהיינו בחינת ביטול והתקרבות לה' יתברך. והוא בחינת רצוא. אך חייבים לעשות גם עבודת ה"שוב" הנפיק (יוצא), כי צריכים לעשות רצון קונם ולהאיר לעולם. אחרת היו מתבטלים במהותם ועצמותם.

כך, גם היא עבודת כל יהודי. והנה המאור הגדול הוא משה רבנו, כי האיש משה ענו מאד מכל האדם. והוא היה בחינת הביטול הגדול ביותר. ולכן הוא היה כפני לבנה, ולא היה לו שום רצון מצד עצמו. מה שאין כן יהושוע

היה כפני לבנה. שהלבנה כל מאורה הוא ממה שהיא מקבל מן החמה. ועל כן, אמרו זקנים שבדור אוי לאותה בושה אוי לאותה כלימה. כי בושה כנגד הרצוא של יהושוע בן נון שלעומת הרצוא של משה רבנו (ובאה מילת בושה כעניין כבוש כי הרצון הוא כובש והולך). וכלימה כנגד השוב של יהושוע בן נון שלעומת השוה משה רבנו (ובאה מילת כלימה מלשון בלעומת שבא).

וזוהי מהות החיים האמתיים, לבחור ברצון ה' יתברך בעולם. כי משה רבנו חי וקיים!!! שאין לך יותר חי ממנו, ובכל מקום מושמעים דבריו אשר הביא מהבורא, בבחינת התורה הקדושה. ולא רק אצל יהודים כי אפילו גוים קוראים בתורתו. וכי תמצא אדם חי יותר מזה שדבריו מושמעים בכל מקום?, כי הוא ביטל רצונותיו וענייניו אל רצון ה'. ועל כן זכה למה שזכה.

וכל זה גם נעוץ בעניין, שתורתו הייתה בחינת מקשר בין ה' ובין עם ישראל. כי הנה ידוע שאורייתא וקב"ה וישראל אחד. וקשורים ונעוצים אחד בשני. והמתחבר לישראל ולתורה, מתחבר למי שאמר והיה העולם. ומי שגורם מפריד בין עם ישראל הרי הוא מפריד בינו לבין חיי החיים!!!

ועל כן, נקמת ישראל במדין, היא נקמת ה' במדין. והוא שדוד המלך עליו השלום אומר, לְמָה רָגַשׁוּ גוֹיִם וּלְאֲמִים יִהְיוּ רִיק. יִתְיַצְּבוּ מַלְכֵי אֲרָץ וְרוֹזְנִים נוֹסְדוּ יַחַד עַל ה' וְעַל מְשִׁיחוֹ. ועל זה מתנבא הנביא זכריה ואומר, "כִּי כֹה אָמַר ה' צְ-בָאוֹת אַחַר כְּבוֹד שְׁלַחְנִי אֶל הַגּוֹיִם הַשְּׁלָלִים אֶתְכֶם בִּי הַנִּגַּע בְּכֶם נִגַּע בְּבֵת עֵינֹו". כי הלוא עוור הוא, שאין הוא רואה את הקשר בין עם ישראל לה'.

ייתן לנו ה' אהבה ואחוה שלום ורעות. ונזכה להתקרב אחד אל השני ואל ה' לעשות רצונו ולעבדו בלבב שלם אכי"ר

שבת שלום

יוסף בן דוד